

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio 2026 ja talous- ja henkilöstösuunnitelma vuosille 2026-2029

10323/02.02.00/2025

Kasvatus- ja opetuslautakunta 19.08.2025 § 73

Valmistelija: sivistysjohtaja Veikko Niemi puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginhallitus on 16.6.2025 § 164 hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelman laadinnan kehyksen. Taloussuunnitelmakehys laaditaan neljälle vuodelle, joista ensimmäinen vuosi on talousarvio.

Talousarviokehyspäätöksellä kaupunginhallitus asettaa toimielimille euromääräiset kehykset, joiden perusteella toimielimet tekevät talousarviovalmistelunsa. Kehyksen puitteissa toimielimet päättävät talousarvioehdotuksensa sekä toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään.

Esitetyssä talousarviokehyksessä kaupungin ylijäämä vuodelle 2026 on 0,9 milj. euroa. Talousarvio noudattaa Kouvolan kaupungin suunnitelmallista talouden linjaa, jolla saavutetaan tasapainoinen talous ja kerrytetään ylijäämää pitemmällä aikavälillä.

Kuntalain ja hallintosäännön mukainen talousarvion toimivalta

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää talousarviosta ja -suunnitelmasta. Talousarvio on hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä (kuntalaki 110 §) ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Hallintosäännön 59 §:n mukaan kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehykset, joiden perusteella toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Hallintosäännön 23 §:n mukaan lautakunnan tehtävänä on vastata siitä, että palvelut järjestetään asetettujen tavoitteiden palvelujen, järjestämistä koskevien periaatteiden ja määrärahojen puitteissa. Lautakunta määrittää tarvittavat palvelut ja niiden laatutason.

Kouvolan taloudellinen tilanne

Kouvola on tehnyt pitkäjänteistä työtä talouden tasapainottamiseksi jo useiden vuosien ajan. Kouvolan palveluverkkoa on analysoitu ja tehty kustannus- ja toimintavertailua saman kokoluokan kuntiin. Vähenevä väestö alentaa kaupungin tulorahoituksen pohjaa, joten kaupungin tulee

mitoittaa palvelunsa asiakasmäärään sekä käytettävissä olevaan tulo-rahoitukseen. Vaikka talouden sopeuttamistyö on tuottanut tulosta, tulee talouden tasapainottamista edelleen jatkaa osana vuosittaista taloussuunnittelua.

Talousarviokehys vuodelle 2026

Vuoden 2026 talousarviokehukseen vaikuttavat merkittävimmät muutokset ovat:

Lakisääteiset muutokset:

- Valtakunnalliset palkkaratkaisut ja henkilösivukulujen muutokset
- Julkisen rahoituksen eli verotulojen ja valtionosuuksien muutokset
- Oppimisen tuen uudistus

Muut välttämättömät muutostarpeet:

- Indeksikorotukset ja muut välttämättömät kustannusten nousut

Kaupungin omat päätökset:

- Palveluverkkoihin liittyvät muutokset
- Aiempien talousarvioiden yhteydessä laadittujen toimenpiteiden lisävaikutukset

Toimialojen edellytetään edelleen tarkastelemaan eläkkeelle siirtymistä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.

Toimielinten talousarviokehys on laadittu ensimmäisen kerran ulkoista eristä. Keskittymällä kehysvaiheessa ulkoisiin eriin, jotka ovat talouden kannalta olennaiset, pystytään hallita muutoksia paremmin, tekemään kehyslaskentaa varmemmin sekä kohdistamaan sopeuttamistoimenpiteet yksinkertaisemmin. Sisäiset erät tullaan sisällyttämään talousarvioon myöhemmin sen laadinnan aikana. Toimielimien sitovuustaso valtuustoon nähden hyväksytään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Toimintakate ulkoinen, 1 000 e	2025	2026	2027	2028	2029
Tarkastuslautakunta	-188	-190	-193	-195	-197
Kaupunginhallitus	-47 779	-53 243	-54 230	-52 018	-49 763
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-103 209	-102 346	-105 198	-108 042	-110 136
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	-8 613	-8 565	-8 448	-8 578	-9 735
Tekninen lautakunta	-37 722	-36 338	-36 853	-37 394	-38 085
Kymen jätelautakunta	54	61	53	47	42
Toimintakate yhteensä (ilman myyntivoittoja)	-197 458	-200 621	-204 869	-206 180	-207 874
Rakennusten ja osakkeiden myyntivoitot (elpa/kh)	540	540	540	540	540
Maa-alueiden myyntivoitot (tela)	1 100	1 500	1 500	900	900
Toimintakate yhteensä	-195 818	-198 581	-202 829	-204 740	-206 434

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Vuoden 2025 toimintakatteesta on vertailukelpoisuuden vuoksi vähennetty alla olevassa taulukossa eläkemaksuihin kuuluvat tasausmaksut, joita koskevat määrärahat keskitetään vuodesta 2026 lähtien elinvoimapalvelujen henkilöstöyksikköön.

Toimintakate ulkoinen, 1 000 e	2025	2026	2027	2028	2029
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-100 431	-102 346	-105 198	-108 042	-110 136

Investoinnit

Kaupungin rakennusten ja rakennelmien perusparannusinvestointeihin (pieninvestoinnit) on suunniteltu käytettäväksi 2,4 milj. euroa. Liikuntapaikkojen osuus summasta on noin 0,5 milj. euroa. Toimialat ovat voineet tehdä ehdotuksia sekä priorisointia kyseisiin investointeihin. Kaupunginhallitus hyväksyy rakennusten ja rakennelmien perusparannusinvestoinnit osana kaupunginhallituksen käyttösuunnitelmaa kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion pohja. Alustavat listaukset ovat **oheismateriaalina**.

Talousarviovalmistelun painopistealueet

Talousarvioprosessiin on liitetty valtuustoryhmille suunnattu kysely talousarviokehyksen panostuksista ja säästökohteista. Kyselyn tuloksia on esitelty kaupunginhallituksen seminaarissa 12.5., kaupungin johtoryhmässä sekä toimialoilla. Kyselyn tuloksia hyödynnetään toimielimien talousarviovalmistelussa. Kyselyn tulokset ovat **oheismateriaalina**.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Veikko Niemi puh. 020 615 7727, [veikko.niemi\(at\)kouvola.fi](mailto:veikko.niemi(at)kouvola.fi), controller Outi Koponen, puh. 020 615 5228, [outi.koponen\(at\)kouvola.fi](mailto:outi.koponen(at)kouvola.fi)

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää merkitä tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2026 talousarvion valmistelutilanteen ja ohjeistaa tarvittaessa valmistelutyötä.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta merkitsi asian tiedoksi.

Valmistelija: sivistysjohtaja Veikko Niemi puh. 020 615 7727,
veikko.niemi(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginhallitus on 16.6.2025 § 164 hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelman laadinnan kehyksen. Taloussuunnitelmakehys laaditaan neljälle vuodelle, joista ensimmäinen vuosi on talousarvio.

Talousarviokehyspäättöksellä kaupunginhallitus asettaa toimielimille euromääräiset kehykset, joiden perusteella toimielimet tekevät talousarviovalmistelunsa. Kehyksen puitteissa toimielimet päättävät talousarvioehdotuksensa sekä toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään.

Esitetyssä talousarviokehyksessä kaupungin ylijäämä vuodelle 2026 on 0,9 milj. euroa. Talousarvio noudattaa Kouvolan kaupungin suunnitelmallista talouden linjaa, jolla saavutetaan tasapainoinen talous ja kerrytetään ylijäämää pitemmällä aikavälillä.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio on valmistelu sille annetun tarkennetun kehyksen mukaisesti.

Kuntalain ja hallintosäännön mukainen talousarvion toimivalta

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää talousarviosta ja -suunnitelmasta. Talousarvio on hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä (kuntalaki 110 §) ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Hallintosäännön 59 §:n mukaan kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehykset, joiden perusteella toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Hallintosäännön 23 §:n mukaan lautakunnan tehtävänä on vastata siitä, että palvelut järjestetään asetettujen tavoitteiden palvelujen, järjestämistä koskevien periaatteiden ja määrärahojen puitteissa. Lautakunta määrittää tarvittavat palvelut ja niiden laatutason.

Kouvolan taloudellinen tilanne

Kouvola on tehnyt pitkäjänteistä työtä talouden tasapainottamiseksi jo useiden vuosien ajan. Kouvolan palveluverkkoa on analysoitu ja tehty kustannus- ja toimintavertailua saman kokoluokan kuntiin. Vähenevä väestö alentaa kaupungin tulorahoituksen pohjaa, joten kaupungin tulee mitoittaa palvelunsa asiakasmäärään sekä käytettävissä olevaan tulorahoitukseen. Vaikka talouden sopeuttamistyö on tuottanut tulosta, tulee talouden tasapainottamista edelleen jatkaa osana vuosittaista taloussuunnittelua.

Talousarviokehys vuodelle 2026

Vuoden 2026 talousarviokehukseen vaikuttavat merkittävimmät muutokset ovat:

Lakisääteiset muutokset:

- Valtakunnalliset palkkaratkaisut ja henkilösivukulujen muutokset
- Julkisen rahoituksen eli verotulojen ja valtionosuuksien muutokset
- Oppimisen tuen uudistus

Muut välttämättömät muutostarpeet:

- Indeksinerotukset ja muut välttämättömät kustannusten nousut

Kaupungin omat päätökset:

- Palveluverkkoihin liittyvät muutokset
- Aiempien talousarvioiden yhteydessä laadittujen toimenpiteiden lisävaikutukset

Toimialojen edellytetään edelleen tarkastelemaan eläkkeelle siirtymistä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.

Toimielinten talousarviokehys on laadittu ensimmäisen kerran ulkoista eristä. Keskittymällä kehysvaiheessa ulkoisiin eriin, jotka ovat talouden kannalta olennaiset, pystytään hallita muutoksia paremmin, tekemään kehyslaskentaa varmemmin sekä kohdistamaan sopeuttamistoimenpiteet yksinkertaisemmin. Sisäiset erät tullaan sisällyttämään talousarvioon myöhemmin sen laadinnan aikana. Toimielimien sitovuustaso valtuustoon nähden hyväksytään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Toimintakate ulkoinen, 1 000 e	2025	2026	2027	2028	2029
Tarkastuslautakunta	-188	-190	-193	-195	-197
Kaupunginhallitus	-47 779	-53 243	-54 230	-52 018	-49 763
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-103 209	-102 346	-105 198	-108 042	-110 136
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	-8 613	-8 565	-8 448	-8 578	-9 735
Tekninen lautakunta	-37 722	-36 338	-36 853	-37 394	-38 085
Kymen jätelautakunta	54	61	53	47	42
Toimintakate yhteensä (ilman myyntivoittoja)	-197 458	-200 621	-204 869	-206 180	-207 874
Rakennusten ja osakkeiden myyntivoitot (elpa/kh)	540	540	540	540	540
Maa-alueiden myyntivoitot (tela)	1 100	1 500	1 500	900	900
Toimintakate yhteensä	-195 818	-198 581	-202 829	-204 740	-206 434

Tarkennettu talousarviokehys

Talousarviokehysten hyväksymisen jälkeen on tullut muutoksia mm. valtionosuuksiin ja tämän johdosta kehystä on tarkasteltu uudelleen. Valtiovarainministeriön päivitettyjen laskelmien mukaan Kouvolan kaupungin valtionosuudet vuodelle 2026 ovat 1,9 milj. euroa pienemmät. Myös elokuussa julkaistut verotuloennusteet ovat hieman

laskeneet Kokonaisuudessaan edellä mainittujen muutosten ja muiden tarkennusten jälkeen tulee toimintakatetta tasapainottaa yhteensä 1,3 milj. eurolla. Tasapainottamistarve on jaettu lautakunnittain seuraavasti: kaupunginhallitus/elinvoimapalvelut 0,3 milj. euroa, kasvatus- ja opetuslautakunta 0,6 milj. euroa, liikunta- ja kulttuurilautakunta 0,1 milj. euroa sekä tekninen lautakunta 0,3 milj. euroa. Kaupunginhallitus käsittelee päivitetyn kehyksen kokouksessaan 15.9.2025.

Toimintakate ulkoinen, 1 000 e	2025	2026	2027	2028	2029
Tarkastuslautakunta	-188	-190	-193	-195	-197
Kaupunginhallitus	-51 593	-52 943	-53 930	-51 718	-49 463
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-100 432	-101 746	-104 598	-107 442	-109 536
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	-8 430	-8 465	-8 348	-8 478	-9 635
Tekninen lautakunta	-36 876	-36 038	-36 553	-37 094	-37 785
Kymen jätelautakunta	61	61	53	47	42
Toimintakate yhteensä (ilman myyntivoittoja)	-197 459	-199 321	-203 569	-204 880	-206 574
Rakennusten ja osakkeiden myyntivoitot (elpa/kh)	540	540	540	540	540
Maa-alueiden myyntivoitot (tela)	1 100	1 500	1 500	900	900
Toimintakate yhteensä	-195 819	-197 281	-201 529	-203 440	-205 134

Vertailukelpoisuuden vuoksi vuoden 2025 talousarviolukua on oikaistu eläkemaksuihin kuuluvan tasausmaksun osalta, joka on vuodesta 2026 lähtien keskitetty elinvoimapalveluihin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Vuoden 2025 toimintakatteesta on vertailukelpoisuuden vuoksi vähennetty alla olevassa taulukossa eläkemaksuihin kuuluvat tasausmaksut, joita koskevat määrärahat keskitetään vuodesta 2026 lähtien elinvoimapalvelujen henkilöstöyksikköön.

Toimintakate ulkoinen, 1 000 e	2025	2026	2027	2028	2029
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-100 432	-101 746	-104 598	-107 442	-109 536

Talousarvioesitykseen sisältyvät merkittävimmät muutokset vuodelle 2026 ovat:

- Palkkojen korotukset 2,9 milj. €
- Henkilöstökustannusten lisäys noin 0,8 milj. €
- Oppimisen tuen lainsäädännön muutosten edellyttämät henkilöstölisäykset 0,6 milj. €
- Palveluverkkoratkaisut varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa noin -0,4 milj. €
- Kotihoidon tuen vähentyminen -0,7 milj. €
- Digilaitteiden, sovellusten ja kalusteiden hankinta noin 0,4 milj. €
- Eläke- ja muun poistuman hyödyntäminen 0,2 milj. €

Talousarvioesitykseen sisältyvät merkittävimmät muutokset suunnittelukaudelle 2027–2029 ovat:

- Palveluverkkoratkaisut varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa
- Henkilöstökustannusten lisäys

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Kasvatus- ja opetuslautakunta	1 672,0	1 665,4	1 593,5	1 579,5	1 566,5	1 564,5

Investoinnit

Kaupungin rakennusten ja rakennelmien perusparannusinvestointeihin on suunniteltu käytettäväksi 2,4 milj. euroa. Liikuntapaikkojen osuus summasta on noin 0,5 milj. euroa. Toimialat ovat voineet tehdä ehdotuksia sekä priorisointia kyseisiin investointeihin. Kaupunginhallitus hyväksyy rakennusten ja rakennelmien perusparannusinvestoinnit osana kaupunginhallituksen käyttösuunnitelmaa kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion pohjalta. Alustavat listaukset ovat **oheismateriaalina**.

Talousarviovalmistelun painopistealueet

Talousarvioprosessiin on liitetty valtuustoryhmille suunnattu kysely talousarviokehyksen panostuksista ja säästökohteista. Kyselyn tuloksia on esitelty kaupunginhallituksen seminaarissa 12.5., kaupungin johtoryhmässä sekä toimialoilla. Kyselyn tuloksia hyödynnetään toimielimien talousarviovalmistelussa. Kyselyn tulokset ovat **oheismateriaalina**.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio 2026 ja talous- ja henkilöstösuunnitelma vuosille 2026–2029 on **liitteenä**.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Veikko Niemi puh. 020 615 7727, veikko.niemi@kouvola.fi, controller Outi Koponen, puh 020 615 5228, outi.koponen@kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää hyväksyä ja esittää edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvion vuodelle 2026 sekä talous- ja henkilöstösuunnitelman vuosille 2026–2029.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös: